

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Lotnictwo w systemie bezpieczeństwa państwa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Aviation in the state security system
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o bezpieczeństwie
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	gen. bryg. (R) pil. dr inż. Ryszard Hać
---	---

Forma zajęć(<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium	15	II	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstaw teorii bezpieczeństwa
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – zapoznanie studentów z klasyfikacją lotnictwa, klasyfikacją statków powietrznych oraz zasadami lotu
C2 – poznanie przez studentów organizacji, składu, przeznaczenia i głównych zadań Sił Powietrznych RP i ich usytuowania w systemie obronnym państwa
C3 – zapoznanie studentów z wykorzystaniem lotnictwa w działaniach wojennych i operacjach innych niż wojna
C4 – wykazanie roli lotnictwa państwowego i cywilnego w systemie bezpieczeństwa państwa

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
W_01	organizację Sił Powietrznych RP, ich główne zadania i wykorzystanie w czasie pokoju, kryzysu o charakterze niemilitarnym, zagrożenia wojennego i wojny	K_W01, K_W05
W_02	struktury organizacyjne SP RP, zasady dowodzenia lotnictwem i obroną powietrzną, znaczenie i zasady bojowego wykorzystania lotnictwa w działaniach wojennych	K_W01, K_W05
W_03	współczesną klasyfikację statków powietrznych, ogólną ich budowę oraz zasady lotu	K_W01, K_W05
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
U_01	wykazać znaczenie lotnictwa wojskowego i cywilnego w systemie bezpieczeństwa państwa	K_U01, K_U03
U_02	dokonać klasyfikacji lotnictwa oraz wykazać jego znaczenie w systemie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	K_U01, K_U03
U_03	wyjaśnić znaczenie potęgi powietrznej w odstraszeniu militarnym, wymuszaniu pokoju i stabilizowaniu sytuacji w rejonach objętych konfliktami zbrojnymi	K_U01, K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Absolwent jest gotów		
K_01	przewodzić dyskusje na tematy dotyczące roli lotnictwa w systemie bezpieczeństwa państwa	K_K02
K_02	doskonalic swoją wiedzę i umiejętności z zakresu lotnictwa w drodze samokształcenia	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Klasyfikacja lotnictwa i statków powietrznych, podstawy prawne funkcjonowania lotnictwa Strategia bojowego użycia lotnictwa w ujęciu historycznym Bezpieczeństwo powietrzne państwa. Zagrożenia bezpieczeństwa powietrznego System obrony powietrznej RP, jego skład i zadania Siły Powietrzne RP, struktura, skład, cele, główne zadania w czasie pokoju, zagrożenia wojennego, wojny oraz w sytuacjach kryzysowych Sposoby działań lotnictwa wojskowego Lotnictwo w operacjach wojennych poza granicami kraju, operacjach innych niż wojna i misjach humanitarnych Zasoby obronne Lotnictwa Służb Porządku Publicznego i lotnictwo cywilnego jako ważny element uzupełnienia zdolności operacyjnych Sił Powietrznych RP</p>

V. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje, prezentacje multimedialne	Protokół
W_05	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje panelowe prezentacje multimedialne	Protokół
W_03	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje, prezentacje multimedialne	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje, prezentacje multimedialne	Protokół
U_02	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje, prezentacje multimedialne	Protokół
U_03	Konwersatorium	Referaty/ dyskusje, prezentacje multimedialne	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach	Dyskusja w grupach, kierowania dyskusją, wyciąganie wniosków	Protokół
K_02	Obserwacja zachowań i pracy w grupach	Dyskusja w grupach, kierowania dyskusją, wyciąganie wniosków	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Przedmiot kończy się zaliczeniem. Ocenie podlega opracowanie wystąpienia (referatu) na podany temat, sposób prezentacji tematu, umiejętność prelegenta w zakresie inicjowania dyskusji i kierowania dyskusją. Studenci zabierający głos w dyskusji są oceniani zarówno przez innych studentów jak i przez wykładowcę. Przy ocenie końcowej będzie brana pod uwagę również obecność na zajęciach.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	35

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<i>Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisana w Chicago 7 grudnia 1944 r. - Konwencja chicagowska (Dz. U z 1959 r. Nr 35, poz. 212, z późn. zm)</i>
<i>Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642)</i>
<i>Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 191)</i>

Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2020

J. Gotowała, *Zarys historii lotnictwa*, Warszawa 2004

T. Compa, W. Michalak, J. Marszałkiewicz, *Lotnictwo w walce zbrojnej, w cieniu teorii Douheta*, Dęblin 2014

K. Załęski, R. Hać, *Sily powietrzne państw NATO, Stan obecny i kierunki rozwoju*, Dęblin 2011 ISBN 978-83-60908-96-9

R. Hać, M. Kozub, A. Rurak, *Udział lotnictwa w operacjach połączonych pierwszych dekad XXI wieku*, Dęblin 2012

J. Karpowicz, *Podstawy taktyki lotnictwa Sił Powietrznych*, Dęblin 2007

A. Wetoszka, A. Truskowski, *Wybrane aspekty zastosowania bojowego lotnictwa*, Dęblin 2017, ISBN 978-83-64636-08-0

B. Zdrodowski, M. Marszałek, *Operacje pozawojenne sił powietrznych*, AON, Warszawa 2002, ISBN 83-88062-13-1

J. Rajchel, T. Compa, *Lotnictwo Służb Porządku Publicznego*, Dęblin 2011

Literatura uzupełniająca

A. Milkiewicz, *Praktyczna Aerodynamika i mechanika lotu samolotu odrzutowego w tym wysokomagnetycznego*, Warszawa 2009, ISBN 978-83-61021-00-1

R. Hać, M. Kozub, A. Rurak, *Praca sztabu na szczeblu operacyjno-taktycznym oraz świadomość sytuacyjna*, Dęblin 2013

M. Marszałek, *Sojusznicza operacja „Allied Force”. Przebieg – ocena – wnioski*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009

Operation Iraqi Freedom – by the numbers, Assessment and Analysis Division, US CENTAF 30 April 2003

R. Olszewski, *Lotnictwo w odstraszaniu militarnym*, Bellona, Warszawa 1998, ISBN 83-11-08853-5

J. Gotowała, *Perspektywy rozwoju lotnictwa wojskowego i wykorzystania kosmosu*, Warszawa 2010